

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	1662 Психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

19.05.2021 р.

Справа № 0443/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,
Анжеліка Герасименко,
Фісун Олександр Анатолійович,
Фалько Наталя Миколаївна,
Орловська Юлія Валеріївна,
Оксамитна Світлана Миколаївна,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Кужелєв Михайло Олександрович,
Кривенко Ірина Степанівна,
Ігнатюк Анжела Іванівна,
Горошко Олена Ігорівна,
Вершиніна Дарина Миколаївна,
Величко Олександр Петрович,

за участі запрошених осіб:

Цьось Анатолій Васильович – представник ЗВО,
Вірна Жанна Петрівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1662
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Професійна орієнтація ОП, зазначена в її описі, не знаходить відображення в меті ОП – вона сформульована доволі глобально, тоді як професійна кваліфікація, окрім загальної («Психолог»), містить також доволі специфічну частину («Психолог в системі освіти та реабілітації. Організаційний психолог»). Відтак, доречно відобразити ці аспекти професійної кваліфікації в меті ОП, що вказуватиме на її реальну унікальність.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Позитивним аспектом вважаємо систематичність зустрічей із зовнішніми стейкхолдерами в рамках щорічної події у ЗВО – Тижня факультету, а також ряд інших активностей, які мають регулярний характер, що вказує на те, що цей аспект культури якості добре організований на ОП. Водночас, погоджуємося із зазначенням ЕГ того факту, що на фоні такої різнобічної співпраці з роботодавцями, залученість здобувачів до перегляду ОП виглядає скромнішою та потребує доопрацювання.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП загалом відповідає вимогам стандарту, а також містить ряд особливих ЗК та СК, які відображають її унікальність. Попри це, вважаємо за доцільне відобразити у цьому переліку професійну спрямованість ОП, оскільки на актуальний момент не простежується чіткої кореляції цього аспекту і компетентностей, передбачених ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

У переліку ОК не зазначена кваліфікаційна робота та комплексний кваліфікаційний іспит, наявні в структурно-логічній схемі та відзначені як форми атестації. Водночас, відповідно до навчального плану, таких окремих ОК немає, час в межах ОП на них не виділено, що потребує виправлення.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП побудована чітко, логічно, структуровано, та містить унікальні за своїм змістом освітні рішення, зокрема, ОК 1.1.1. «Творчий феномен Лесі Українки», який дає змогу здобувачам-першокурсникам ознайомитися із ціннісно-світоглядним підґрунтям ЗВО, до якого вони вступили. Щоправда, недостатньо зрозуміло, як цей ОК дає змогу оволодіти категоріально-понятійним апаратом психології (відповідно до матриці відповідності, с.18 ОП 2020), утім це не применшує вагомості такого рішення. Дещо незрозумілим є також об'єднання в НП деяких ОК, зокрема, ОК 1.1.9 «Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень» та ОК 1.1.12 «Психодіагностика та математичні методи в психології», які є хоч і в цілому пов'язаними, однак доволі самостійними ОК. Перевагою для здобувачів вважаємо доволі великий обсяг (10 кредитів) іноземної мови, адже мовні компетентності є важливими для сучасного профілю успішного випускника.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Обсяг ОК, спрямований на формування професійних компетентностей, повністю задовольняє вимоги. Щодо професійних кваліфікацій, то принаймні одна із них – «організаційний психолог» - не виглядає такою, що може бути забезпечена ОП у повній мірі, адже із наявних ОК лише два (ОК 1.2.18 та ОК 1.2.29) загальним обсягом 10 кредитів стосуються цієї сфери. Те саме стосується і вибіркового дисциплін: із десяти пар ОК до вибору лише в половині простежується така дисципліна, яка має спрямування на оволодіння навичками роботи в організаційній сфері. Натомість, кваліфікація «психолог в системі освіти та реабілітації» виглядає, відповідно до набору ОК, у т.ч. змісту практичної підготовки та курсових проєктів, виглядає значно більш виправданим, обсяг ОК як з числа обов'язкових, так і вибірових є порівняно більшим. То ж аспект підготовки до діяльності організаційного психолога потребує суттєвого підсилення. Альтернативно, рекомендовано розглянути доцільність окреслення такої професійної кваліфікації, з огляду на достатню укомплектованість та логічність побудови ОП в дещо іншому професійному руслі.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами мають різні форми та в цілому достатні. Система вибору дисциплін реалізована як вибір одного з двох ОК у 10 парах. Для вдосконалення цієї системи, рекомендовано поступово відмовлятися від блочного вибору та пропонувати ширше «меню» до вибору (у відомостях СО згадується, що «студент може відмовитися від запропонованої у НП логічно-послідовної структури циклу вибірових дисциплін і зробити власну добірку вибірових дисциплін у обсязі 60 кредитів», утім незрозуміло, чи хтось із здобувачів користувався такою можливістю, а, отже, наскільки ефективною є така альтернатива. Також, зважаючи на кращі практики інших ЗВО, рекомендовано розглянути можливість запровадження загальноуніверситетських вибірових ОК, адже існує у ЗВО обмеження щодо формування груп на вибірові дисципліни обсягом мінімум 15 осіб не завжди співмірне з обсягом ОП (на 2 році навчання всього 14 здобувачів, що означає, очевидно, що вибір дисциплін відбувається більшістю голосів, що не відповідає можливостям справді вільного індивідуального вибору).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Обсяг та зміст практичної підготовки є доволі різноманітним та багатограним, що безумовно – позитивний момент. Водночас, цей зміст головню покриває можливості набуття компетентностей для роботи у сфері освіти та реабілітації, утім містить обмежену організаційно-психологічну складову, то ж для подальшої ефективної підготовки здобувачів для роботи в цій сфері цей аспект потребує підсилення.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На ОП є практика перезарахування результатів навчання, здобутих в іншому (закордонному) ЗВО, водночас, студенти цієї ОП самі наразі не беруть участі в програмах міжнародних академічних обмінів.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Силабуси потребують вдосконалення, зокрема, в частині компетентностей та РН. А саме, в силабусах частини ОК (наприклад, «Вікова психологія») результати навчання все ще сформульовані у застарілій формі «знати-вміти», ще в частині (наприклад, «Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень») вони подані як перелік із опису ОП, відповідно до матриці відповідностей, хоча мали б відображати реальний зміст ОК, тобто бути частковим випадком цих загальнопрограмних компетентностей та РН, відображати їх на частковому випадку конкретного ОК. Погоджуємось із рекомендацією ЕГ щодо доцільності надання інформації про критерії оцінювання окремих завдань у силабусах, а також щодо необхідності перегляду переліків рекомендованої літератури, які потребують оновлення, введення іншомовних джерел. Корисним для здобувачів буде також відображення в силабусах рекомендованої літератури до конкретних тем, що вивчаються, а не лише загальний її перелік до всього курсу.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Здобувачі активно залучаються до наукової роботи, що є позитивним аспектом функціонування ОП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Слід відзначити як позитивну динаміку поступовий перехід від РНПД до силабуса на ОП, що відображено на веб-сайті. Водночас, деякі силабуси потребують оновлення рекомендованих джерел літератури, а також доповнення результатами наукових пошуків професорсько-викладацького складу кафедри.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Цей аспект діяльності ОП потребує підсилення – деякі викладачі мають досвід участі у міжнародних стажуваннях, здобувачі ж узагалі не долучались до міжнародних академічних обмінів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідно до навчального плану, часу на підготовку до них не передбачено, що, на думку ГЕР, ускладнює можливості якісної підсумкової атестації.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Зважаючи на аргументовану відповідь ЗВО на зауваження, представлені у проекті висновку ГЕР, зауваження до підкритерію вбачаємо такими, що потрібно виправляти, однак які не несуть критичного характеру. Зокрема, доцільно посилити залучення студентів до активностей щодо популяризації та дотримання принципів академічної доброчесності, бо наразі такі події є поодинокими; нормативні документи, які регламентують ці питання, в першу чергу "Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагиату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки", потребують правок, а саме -

відображення в них сучасних підходів до поняття академічної доброчесності. В останньому аспекті доцільно: - відмовитись від рекомендації використання здобувачами ряду безкоштовних Інтернет-ресурсів для роботи з академічними текстами, через їх сумнівну якість та кібербезпеку; - відмовитись від формулювання пункту 6.2. «Головною ознакою присутності/відсутності академічного плагіату у роботі є індекс унікальності (оригінальності) тексту, який розраховується автоматично рекомендованим до використання комп'ютерним програмним засобом і представляється у формі згенерованого відповідним програмним засобом звіту (повного або його головної частини)» та нечітких розмитих визначень пункту 2.2 (як «значна частина чужих матеріалів», «внесення незначних правок», «створення значного масиву тексту шляхом копіювання чужих матеріалів з різних джерел», «багаторазова публікація одних і тих же наукових результатів» тощо; - чітко декларувати нульову толерантність порушення академічної доброчесності здобувачами, науковими та науково-педагогічними працівниками ЗВО, не вдаючись до описів "відсотків унікальності" чи будь-яких інших кількісних показників, як це є в актуальній редакції Положення.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Погоджуємось із рекомендацією ЕГ щодо підсилення наукової діяльності частини викладачів у руслі тематики навчальних дисциплін, які за ними закріплені. Активізації потребує також публікаційна активність викладачів в наукометричних фахових виданнях.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Зовнішні стейкхолдери залучаються до аудиторних занять в рамках ОК на ОП, що є позитивною практикою. Водночас, слід відзначити, що таке залучення стосується в основному представників академічної спільноти, що не відображає у повній мірі представництво роботодавців на ОП практичного спрямування. То ж рекомендовано долучати до викладання також фахівців-практиків, діяльність яких релевантна професійній кваліфікації майбутніх випускників.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Навчальні аудиторії переважно не обладнані мультимедійними проєкторами та комп'ютерами. І хоча викладачі мають змогу користуватись переносним обладнанням, це безумовно ускладнює процес, то ж доцільно шукати можливостей для виправлення такої ситуації. У матеріалах справи наведено також інформацію про матеріально-технічну базу, що забезпечує освітній процес в цілому (хоча і вона, відповідно до інформації зі звіту ЕГ, потребує суттєвого оновлення), водночас, недостатньо відомостей про те, як це сприяє досягненню ПРН конкретної ОП – зокрема, зважаючи на прикладний вектор підготовки, чи наявні спеціальні приміщення для оволодіння психотехнологіями, психологічні лабораторії тощо.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

В Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ (Додаток 2) вказані ціни на користування ПЗ із перевірки робіт на наявність текстових запозичень. Незрозуміло, хто повинен здійснювати оплату за користування цим ПЗ (адже там вказані лише категорії внутрішніх стейкхолдерів, що мають право на безоплатне користування цими програмами).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У ЗВО необхідно створити психологічну службу, яка офіційно, за заробітну плату та відповідно до посадових обов'язків її працівників (а не на волонтерських засадах та без усталеного режиму і графіку роботи, як це є у ВНУ імені Лесі Українки зараз) виконуватиме свої функції.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі беруть участь в обговоренні ОП через участь в опитуваннях та очну комунікацію з її представниками. Доцільно розміщувати зведену інформацію про результати цих опитувань на веб-сторінці ЗВО/кафедри/програми.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Акредитовувана ОП активно розвивається, орієнтуючись на власних стейкхолдерів, ринок праці та запити суспільства. Водночас, у ЗВО, на думку ГЕР, не створено достатньо можливостей для інтенсивного прогресу ОП, то ж ряд інституційних проблем, зокрема, щодо питань академічної доброчесності, матеріально-технічного забезпечення та ін. потребують якомога швидшого вирішення.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Переглянути мету ОП, відобразивши в ній професійну спрямованість ОП. 2. Наблизити перелік унікальних компетентностей ОП до професійної кваліфікації, передбаченої для її випускників. 3. Розширити співпрацю зі здобувачами в контексті перегляду ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Переглянути доцільність об'єднання базових для освіти психолога ОК, які мають різні предмети та фокуси. 2. Підсилити складову ОП у частині підготовки організаційних психологів (обов'язкові, вибіркові ОК, бази та зміст практичної підготовки). 3. Вдосконалити систему вибору індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через відхід від блочної форми вибору та розпрацювання дисциплін загальноуніверситетського блоку.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Активізувати роботу в напрямку участі здобувачів в програмах академічної мобільності. 2. Відзначати в силабусах дисциплін можливість перезарахування результатів неформальної/інформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Здійснити перегляд та удосконалити наповнення силабусів, зокрема, в частині переліків рекомендованої літератури, критеріїв оцінювання, окреслення компетентностей та РН. 2. Активізувати інтернаціоналізацію діяльності ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Передбачити час на підготовку до підсумкової атестації здобувачів та відобразити ці ОК у навчальному плані та в переліку ОК в описі ОП. 2. Переглянути «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ» та внести в нього зміни, які стосуються конкретизації визначень академічної доброчесності та форм її порушення, нульової толерантності до таких порушень, та санкцій у разі порушення цих принципів. 3. Розробити та імплементувати систему популяризації академічної доброчесності у ЗВО та на ОП зокрема.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Залучати професіоналів-практиків, діяльність яких релевантна передбаченою ОП професійною кваліфікацією, до викладання в межах ОК. 2. Посилити публікаційну активність викладачів в наукометричних виданнях, зокрема в тематиці навчальних дисциплін, які вони викладають.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Створити офіційну психологічну службу ЗВО як окремий його структурний підрозділ. 2. Вдосконалити матеріально-технічну базу для реалізації ОП «Психологія». 3. Забезпечити вільний безоплатний доступ усіх учасників освітнього процесу до користування елементами інфраструктури ЗВО, зокрема, програмами перевірки робіт на наявність текстових запозичень.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Висвітлювати зведені результати опитувань стейкхолдерів на сайті ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Розмістити на веб-сторінці проєкт ОП 2021 року та забезпечувати можливість його обговорення (оприлюднивши форми для відгуків про ОП від різних стейкхолдерів).

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА